

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 30Ek/2780/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122442351
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bomborová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6122442351.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava-Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zast.: JUDr. Ján Šoltés, Mýtna 48, 811 07 Bratislava-Staré Mesto, IČO: 37 927 795, proti povinnému: V. G., nar. X.X.XXXX, Sv. O. XXXX/XX, XXX XX H., o vymoženie 4 007,88 EUR s príslušenstvom, vedenej u súdneho exekútora, Mgr. Mariána Janeca, so sídlom exekútorského úradu Sad SNP, 010 01 Žilina, IČO: 42 214 939, ktorý ju vedie pod sp. zn.: 351 EX 739/22, o návrhu súdneho exekútora na uloženie poriadkovej pokuty, o sťažnosti sťažnosti súdneho exekútora proti rozhodnutiu Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 30Ek/2780/2022 zo dňa 29.11.2022, vydaného vyšším súdnym úradníkom, takto

rozhodol:

Súd sťažnosť súdneho exekútora z a m i e t a .

odôvodnenie:

1/ Vyšší súdny úradník vydal dňa 29.11.2022 rozhodnutie, ktorým návrh súdneho exekútora na uloženie poriadkovej pokuty Slovenskej sporiteľni, a.s., Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 40 ods. 1, ods. 3, ods. 4, § 42 ods. 1, ods. 6, ods. 15 a § 200 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 102 ods. 1 písm. a/, ods. 2 a ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 91 ods. 4 písm. e/ zákona 483/2001 Z.z. o bankách a o doplnení niektorých zákonov, a tým, že nevzhliadol dôvod na uloženie poriadkovej pokuty. Poriadková pokuta je jedným z prostriedkov poriadkových opatrení, ktoré zákon umožňuje použiť súdu na riadny a nerušený chod konania. Pri ukladaní poriadkovej pokuty je súd v rámci voľnej úvahy povinný diferencovať stupeň a závažnosť previnenia osoby, ktorej sa poriadková pokuta ukladá, a to so zreteľom na požadovaný účel vo forme efektívnosti a hospodárnosti konania. Účelom poriadkovej pokuty je zabezpečenie splnenia povinnosti uloženej súdom, resp. súdnym exekútorom pri výkone exekúcie. Výška pokuty má byť primeraná k tomu, aby pôsobila preventívne a viedla k splneniu procesnej povinnosti. Súd pri stanovení výšky poriadkovej pokuty zohľadňuje jednak závažnosť porušenia povinnosti, ktorú súdny exekútor vo výzve povinnému uložil, ako aj skutočnosť, komu sa poriadková pokuta ukladá. Keďže vyšší súdny úradník považoval návrh povereného súdneho exekútora za nedôvodný, výhradu banky za opodstatnenú a súčinnosť banky v rozsahu, v ktorom bola poverenému súdnemu exekútorovi poskytnutá, za dostatočnú, banku dodatočne na poskytnutie súčinnosti poverenému súdnemu exekútorovi v ňom požadovanom rozsahu nevyžýval. Zákon o bankách ako lex generalis zastrešuje (o.i.) právnu úpravu vzniku a pôsobenia bankových subjektov na území Slovenskej republiky, ich reguláciu a to za účelom riadneho fungovania bankového systému. Predmetný zákon obsahuje taktiež úpravu súčinnosti bánk a bankových subjektov pri poskytovaní informácii orgánom štátnej a verejnej moci za účelom zabezpečenia ich riadneho fungovania. Uvedená právna úprava je komplexná vo vzťahu k určeniu subjektov, ktorým banka poskytuje súčinnosť, no obsah a rozsah informácii, ktoré banka na žiadosť poskytne, procesné otázky dožadania a určenie okruhu osôb, o ktorých možno uvedené informácie žiadať, ponecháva na osobitné zákony, v prejednávanej veci Exekučný poriadok. Banka je v súlade s § 91 ods. 4 písm. e) zákona

o bankách povinná na písomné požiadanie povereného súdneho exekútora mu poskytnúť informáciu o záležitostiach klienta, ktoré sú predmetom bankového tajomstva (v súlade s § 91 ods. 1 zákona o bankách). Koho pod pojmom klient v intenciách Exekučného poriadku treba chápať však zákon o bankách odpoveď nedáva. Uvedené je totiž priamo upravené Exekučným poriadkom. Predchádzajúca právna úprava Exekučného poriadku účinná do dňa 31.03.2017 zakotvovala horeuvedenú povinnosť tretích osôb (bánk) v ustanovení § 34 a nasl. Exekučného poriadku, pričom okruh osôb, ohľadom ktorých je exekútor oprávnený požadovať poskytnutie súčinnosti absentovala. V súlade s uvedeným tak poverený súdny exekútor mohol dožiadať banku o poskytnutie súčinnosti na oznámenie čísiel bankových účtov, ich vlastníkov, stavy účtov a ich zmeny v rozsahu nevyhnutnom na vykonanie exekúcie. Uvedené sa zmenilo novelou vykonanou zákonom č. 2/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, kedy Exekučný poriadok v § 42 ods. 6 jednoznačne stanovil, že povinnosť banky voči exekútorovi poskytnúť informácie, ktoré predstavujú bankové tajomstvo podľa zákona o bankách, sa vzťahuje len na osobu povinného. Z objektívneho hľadiska možno spofahľivo dospieť k záveru, že právna úprava obsiahnutá v súčasnom obsahovom znení Exekučného poriadku predstavuje najaktuálnejšiu vôľu zákonodarcu, ktorá je bezpochyby pretavením princípu ochrany osobných údajov osôb dotknutých exekučným konaním, resp. výkonom exekúcie. Vyšší súdny úradník považoval za dôležité v predmetnej veci zároveň podotknúť, že právny poriadok Slovenskej republiky a Slovenskú republiku ako takú (rovnako ako iné právne štáty) riadia dva základne princípy a to - „všetko je dovolené, čo nie je zakázané“ a „všetko je zakázané, čo nie je dovolené“. Tieto zásady sú priamo odvodené z fundamentálnych článkov ústavy a in concreto maximalizuje hranice slobodnej podnikateľskej či inej ako podnikateľskej iniciatívy fyzických a právnických osôb v súkromnoprávných vzťahoch a minimalizuje zásahy orgánov štátnej a verejnej moci. Ich dôležitosť v hospodárstve a v spoločnosti tak zvyrazňuje samotná Ústava SR, ktorá v čl. 2 ods. 3 ustanovuje: „Každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.“ a čl. 2 ods. 2 „Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“. Tým sa uvedené zásady povyšujú a stávajú sa ústavnoprávnymi zásadami. Ako vyplýva z textu ústavy, maximalizácia súkromnoprávnej iniciatívy je významne doplnená o zákaz uložiť účastníkovi súkromnoprávných vzťahov povinnosť a vynucovať si jej plnenie, ak tak neukladá zákon. Protipólom maximalizácie súkromnoprávnej iniciatívy vyjadrenej v zásade „všetko je dovolené, či nie je zakázané“ je minimalizácia zásahov orgánov štátnej či verejnej moci do súkromnoprávnej sféry podľa zásady „všetko je zakázané, čo nie je dovolené“. Z uvedeného vyplýva poznatok, že zásada „všetko je dovolené, čo nie je zakázané“, sa uplatňuje iba vo sfére súkromného práva. Kým pre sféru verejného práva platí opačná zásada „všetko je zakázané, čo nie je dovolené“, ktorá určuje medze uplatnenia štátnej (verejnej) moci. Len taký postup orgánov štátu, ktorý zohľadňuje ústavné princípy citovaného ustanovenia čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky spôsobom a v rozsahu uvedenom vyššie pod bodom 1, je naplnením princípu právnej istoty ako nedielnej súčasti právneho štátu v zmysle čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Každý orgán štátu má buď ústavou alebo zákonom určený rozsah právomoci, ktorý nemôže prekročiť, takže môže konať len to, čo mu ústava alebo zákon dovoľuje. Ústava ustanovuje, že zákon ustanoví aj spôsob, akým štátne orgány smú štátnu moc uplatňovať, vrátane druhu a obsahu sankcií, ktoré možno použiť v prípade neplnenia rozhodnutí orgánov štátu. Zákonom ustanovený rozsah právomoci jednotlivých orgánov štátu je stabilný a k jeho zmene môže dôjsť len v dôsledku neskoršej a obsahovo odlišnej zákonnej úpravy. (I ÚS 3/98) Ústavne konformný výklad určitej právnej normy, resp. výklad právnej normy vôbec nemôže siahať tak ďaleko, aby sa dostal do rozporu so znením, resp. so zmyslom vykladaného normatívneho textu. V takomto prípade by totiž už nešlo o výklad, ale o faktickú novelizáciu právnej normy. (II ÚS 244/09) V súlade s uvedeným je nevyhnutné pri výklade právomoci orgánov štátnej či verejnej moci pristupovať striezlivo, t.j. neuplatniť extenzívny výklade pri analýze obsahu a rozsahu toho ktorého oprávnenia orgánov štátnej moci. Konanie orgánu štátu v rozsahu zákona bez akejkoľvek výnimky, ako aj súčasné uplatňovanie ústavných príkazov o konaní orgánu štátu v rozsahu zákona a zákonom ustanoveným spôsobom v právnom štáte napĺňa princíp právnej istoty, ako imanentného znaku právneho štátu. Podľa vyššieho súdneho úradníka tak banka dospela k správny právny záverom ohľadne rozsahu a obsahu svojej povinnosti poskytovať informácie predstavujúce bankové tajomstvo, pričom zvolila a uplatnila správny výklad dotknutých zákonných ustanovení.

2/ Proti rozhodnutiu podal sťažnosť súdny exekútor. Uviedol, že zákonným dôvodom na poskytnutie súčinnosti, ktoré sú daňovým tajomstvom sú ustanovenia § 42 ods. 4) prvá veta a ods. 5 Exekučného poriadku. Najaktuálnejšia vôľa zákonodarcu obsahuje presné vyjadrenie, podľa ktorého banka vzhľadom

na predmet svoje činnosti, disponuje údajmi potrebnými pre vykonanie exekúcie. V tomto konaní nemá banka postavenie podľa ustanovení § 42 ods. 6, nakoľko povinný nemá žiaden bankový účet. Údaje požadované od banky sú nevyhnutné na pokračovanie v exekučnom konaní. Povinný previedol svoje nehnuteľnosti a finančné prostriedky neposlal na svoj bankový účet. Informácia vyžadovaná od banky, nebola požadovaná podľa ustanovení § 42 ods. 6 (banky oznámia exekútorovi na žiadosť čísla účtov povinného, stavy účtov povinného a ich zmeny, informácie o úschove cenných papierov a vkladných knižiek), ale podľa ustanovenia § 42 ods. 5. Banka disponuje údajom, ktorý môže slúžiť ako dôkaz v exekučnom konaní. Odkedy ho Európsky súd pre ľudské práva spojil s požiadavkami práva na spravodlivý proces, stal sa výkon súdnych rozhodnutí jednou z hlavných oblastí činnosti Rady Európy. Vo svojom hlavnom rozsudku vo veci Hornsby proti Grécku z 19. marca 1997 (sťažnosť č. 18357/91) Súd tvrdil, že právo na prístup k súdu "by bolo iluzórne, ak by vnútroštátny právny systém zmluvného štátu umožňoval, aby konečné, záväzné súdne rozhodnutie zostalo nevykonateľné v neprospech jednej zo strán. Bolo by nemysliteľné, aby článok 6 ods. 1 podrobne opisoval procesné záruky poskytované stranám sporu bez toho, aby chránil výkon súdnych rozhodnutí. Výkon rozhodnutia vydaného ktorýmkoľvek súdom sa preto musí považovať za neoddeliteľnú súčasť "súdneho konania" na účely článku 6". Týmto rozsudkom Európsky súd ustanovil európske právo na výkon súdnych rozhodnutí na základe článku 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach a základných slobodách. Súd svojím výkladom absolútne marí vykonateľnosť exekučného titulu, preto podal sťažnosť voči uzneseniu a opakovane žiadal poskytnutie súčinnosti v požadovanom rozsahu, alebo uloženie poriadkovej pokuty.

3/ Podľa § 200 Exekučného poriadku na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

4/ Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

5/ Podľa § 200 Exekučného poriadku na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

6/ Podľa § 250 ods. 1 CSP ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

7/ Podľa § 35 ods. 1 Exekučného poriadku do vydania poverenia na vykonanie exekúcie je účastníkom konania oprávnený. Po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie sú účastníkmi konania oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekútora, účastníkom konania je aj exekútor.

8/ S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 249 CSP a zistil, že sťažnosť súdneho exekútora nie je dôvodná, nakoľko nebola podaná oprávnenou osobou.

9/ Exekučné konanie je procesný postup subjektov exekučného konania, ktorého cieľom je vymoženie pohľadávky vyplývajúcej z exekučného titulu. K subjektom exekučného konania možno zaradiť exekučný súd, súdneho exekútora, platiteľa mzdy povinného a pod., ktorých však nemožno stotožňovať s účastníkmi exekučného konania. Za účastníkov exekučného konania Exekučný poriadok považuje okrem povinného a oprávneného aj ďalšie osoby, ktorým toto postavenie priznáva pre určitý úsek konania. Účastníci konania majú aj procesné práva a povinnosti, vrátane možnosti podávať opravné prostriedky voči rozhodnutiam súdu a súdneho exekútora. Exekučný poriadok súdnemu exekútorovi priznáva postavenie účastníka exekučného konania len v časti, v ktorej súd rozhoduje o jeho trovách (§ 35 ods. 1 Exekučného poriadku). Preto pokiaľ súd rozhoduje o návrhu súdneho exekútora na uloženie poriadkovej pokuty, samotný súdny exekútor nie je účastníkom konania, a preto ani nemôže byť osobou oprávnenou na podanie sťažnosti. V tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/54/2009 zo dňa 31.03.2010.

10/ Ustálená súdna prax považuje za nedôvodné aj tie sťažnosti, ktoré sú podané neoprávnenou osobou a procesnoprávnym dôsledkom podania sťažnosti neoprávnenou osobou je jej zamietnutie. Preto sudca

sťažnosť podanú súdnym exekútorom ako neoprávnenou osobou vyhodnotil ako nedôvodnú a podľa § 250 ods. 1 CSP ju zamietol bez toho, aby sa zaoberal jej obsahom.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).